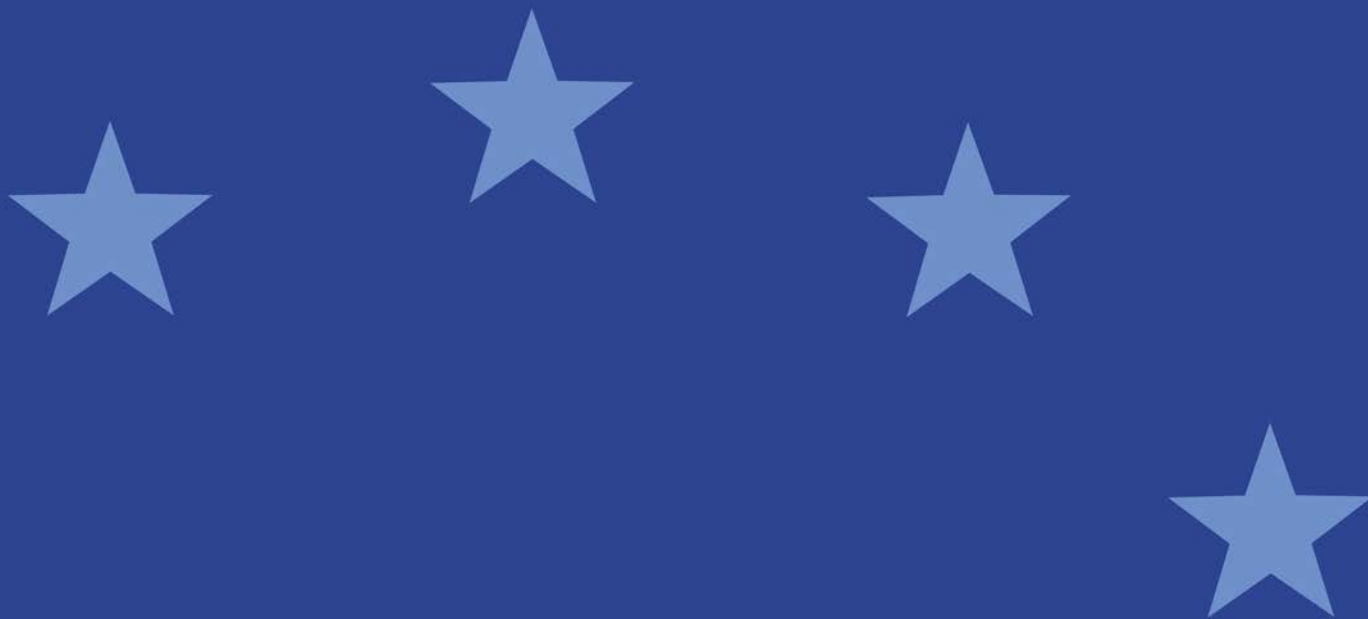

European Securities and
Markets Authority

Smjernice i preporuke

Smjernice i preporuke o djelokrugu CRA Uredbe

Sadržaj

I.	Djelokrug _____	4
II.	Svrha _____	4
III.	Sukladnost i obveze izvješćivanja _____	4
IV.	Obveza upisa sukladno čl. 2. st.1., 3.st.b., 4., 5. i 14.st.1. Uredbe CRA _____	5
V.	Djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga i izuzeća od upisa (čl. 2. i 3. Uredbe CRA) _____	5
VI.	Osnivanje ogranaka izvan Unije od strane registriranih agencija za kreditni rejting sukladno čl. 14. st. 3. Uredbe CRA _____	6
VII.	Posebne preporuke za objavljivanje informacija onajboljoj praksi koja se odnosi na čl. 16. a. Uredbe ESMA _____	7
VIII.	Provedba pravila koja se odnose na djelokrug CRA Uredbe _____	8

Korištene kratice

CRA_s Agencije za kreditni rejting (Credit Rating Agencies)

EBA Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (European Banking Authority)

NCA_s Nacionalna nadležna tijela (National Competent Authorities) prema određenju u Uredbi CRA , čl. 3. st.1. toč. p

SCA Sektorska nadležna tijela (Sectoral Competent Authorities) prema određenju u Uredbi CRA , čl. 3. st.1. toč.r

---

I.

I. Djelokrug

Za koga?

1. Ove Smjernice i preporuke namijenjene su:
  - a. agencijama za kreditni rejting (prema određenju u članku 3. st.1. toča. Uredbe EU-a o agencijama za kreditni rejting (Uredba CRA));
  - b. nacionalnim nadležnim tijelima i sektorskim nadležnim tijelima

Kada?

2. Ove smjernice i preporuke bit će objavljene na svim službenim jezicima EU-a.

II.Svrha

3. Svrha ovih smjernica i preporuke je pružiti pojašnjenje o djelokrugu Uredbe CRA , posebno njezinih odredbi koje se odnose na sljedeća posebna pitanja:
  - c. obvezu upisa;
  - d. djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga i izuzeća od upisa;
  - e. privatni rejting;
  - f. osnivanje ogranaka u trećim zemljama;
  - g. posebne preporuke za objavu za tvrtke za ocjenjivanje boniteta i agencije za kreditni rejting sa sjedištem u trećim zemljama;
  - h. provedba djelokruga Uredbe CRA i suradnja s nacionalnim nadležnim tijelima.

III. Sukladnost i obveze izvješćivanja

Status Smjernica i preporuka

4. Ovaj dokument sadrži Smjernice i preporuke izdane sukladno članku 16. Uredbe ESMA. Sukladno članku 16. st. 3. Uredbe ESMA, nadležna tijela i sudionici na financijskom tržištu moraju se zauzeti kako bi bili sukladni sa Smjernicama i preporukama.

5. Nadležna tijela kojima su Smjernice i preporuke namijenjene trebaju iste ugraditi u svoje nadzorne postupke, uključujući slučajeve kada su posebne smjernice unutar dokumenta namijenjene prvenstveno sudionicima na financijskom tržištu.
6. U pogledu svih drugih poglavlja ovih Smjernica i preporuka, od nacionalnih nadležnih tijela i sudionika na financijskom tržištu zahtijeva se da budu sukladni s odredbama Uredbe CRA, dok ESMA ima zadaću osigurati njezinu primjenu.
7. Pojašnjenja pružena u ovim Smjernicama bitna su za primjenu odredbi Uredbe CRA .

Zahtjevi glede izvješćivanja sukladno čl. 16 Uredbe ESMA

8. Nadležna tijela kojima je namijenjen stavak 26. ovih smjernica moraju obavijestiti ESMA na info@esma.europa.eu o tome li udovoljavaju li ili namjeravaju li udovoljiti Smjernicama i preporukama, uz navođenje razloga za nesukladnosti, i to u roku od dva mjeseca od datuma njihove objave od strane ESMA na svim službenim jezicima EU-a. Ukoliko izostane odgovor unutar navedenog roka, nadležna tijela će se smatrati nesukladnim. Obrazac za obavješćivanje dostupan je na mrežnoj stranici ESMA.

IV. Obveza upisa sukladno čl. 2. st.1., 3.st.b., 4., 5. i 14.st.1. Uredbe CRA

9. Agencije za kreditni rejting bez fizičkog prisustva u EU-u, a koje ispunjavaju preduvjete iz članka 5. Uredbe CRA dobivaju potvrdu od ESMA-e prije obznane kreditnog rejtinga u regulatorne svrhe u EU-u.
10. Agencije za kreditni rejting sa sjedištem u EU-u obavljanju djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga u EU-u bez prethodnog upisa krše članak 2.st.1.) i 14.st.1. Uredbe CRA. Svaka agencija za kreditni rejting koja namjerava obavljati djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga mora odmah zatražiti upis od strane ESMA. Subjekti ne smiju izdavati kreditne rejtinge prije nego se registriraju kao agencije za kreditni rejting. Takve obveze vrijede i za pravne osobe sa sjedištem u EU-u koje zapošljavaju rejting analitičare koji pružaju usluge utvrđivanja rejtinga subjektu iz treće zemlje.
11. Upis može zatražiti samo pravna osoba. Fizička osoba ne može zatražiti upis.
12. ESMA će poduzeti mjeru nadzora sukladno članku 24. Uredbe CRA nad agencijama za kreditni rejting koje djeluju bez upisa ili, ukoliko je primjereno, potvrde u Uniji i odrediti kaznu sukladno članku 36.st.a i Prilogu III.54 Uredbe CRA.

V. Djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga i izuzeća od upisa (čl. 2. i 3. Uredbe CRA)

13. Kreditni rejting, sukladno definiciji u članku 3. st.1.toč.-a. Uredbe CRA obuhvaća kvantitativnu analizu i dostatnu kvalitativnu analizu, prema metodologiji ocjenjivanja utvrđenoj od strane agencije za kreditni rejting. Mjerilo kreditne sposobnosti izvedeno iz sažimanja i iskazivanja podataka utemeljeno

isključivo na prethodno utvrđenom statističkom sustavu ili modelu, bez dodatnih suštinskih za kvalitativno ocjenjivanje svojstvenih analitičkih ulaznih podataka ne treba smatrati utvrđivanjem kreditnog rejtinga.

14. Rejting koje se dostavlja različitim osobama koje pripadaju popisu pretplatnika ne potpada pod definiciju “privatnog rejtinga” iz članka 2. st.2. toč.a.Uredbe CRA. S druge strane, članak 2. toč.2.Uredbe CRA ne znači da svako slanje rejtinga trećoj strani od strane osobe koja je isti naručila treba odgovarati javnoj objavi ili obznani temeljem pretplate. Primatelju privatnog rejtinga je dozvoljeno da rejting dijeli s ograničenim brojem trećih strana na strogo povjerljivoj osnovi - dok takva objava ne odgovara javnoj objavi ili obznani temeljem pretplate - kako bi se osiguralo da se privatni rejting ne objavljuje dalje. Primjerice, prilikom traženja zajma, primatelj privatnog rejtinga može podijeliti svoj rejting s bankom na strogo povjerljivoj osnovi, ili banka može dostaviti privatni rejting ograničenom broju drugih banaka za potrebe poslovne transakcije.
15. Sukladno članku 2. st.2. toča. Uredbe CRA, agencije za kreditni rejting trebaju osigurati da sporazumi za izdavanje privatnih rejtinga obuhvaćaju obvezu povjerljivosti i ograničenja na obznanjivanje rejtinga. Prilikom izdavanja privatnih rejtinga, agencije za kreditni rejting trebaju procijeniti ima li osoba koja je izdala narudžbu, kao primatelj privatnog rejtinga, namjeru rejting koristiti na način koji bi isti doveo u područje javnosti ili ga koristiti u regulatorne svrhe. Ukoliko agencije za kreditni rejting mogu opravdano zaključiti da privatni rejting može biti javno objavljen, primjerice uzimajući u obzir da je isti klijent već prekršio obvezu povjerljivosti u proteklom razdoblju, ESMA kao najbolju praksu preporučuje da agencije za kreditni rejting uspostave potrebne mjere kako bi se izbjegla takva objava ili da se suzdrže od izdavanja takvog rejtinga.

VI. Osnivanje ogranaka izvan Unije od strane registriranih agencija za kreditni rejting sukladno čl. 14. st. 3. Uredbe CRA

16. Obzirom da ogranci nemaju pravnu osobnost odvojenu od njihove matične tvrtke, kreditni rejting koji se izdaje u ograncima sa sjedištem izvan Unije smatra se izdanim od strane njihove matične EU tvrtke. Stoga se, kršenje Uredbe CRA od strane ogranaka može pripisati matičnoj tvrtki CRA koja postaje predmet nadzornih mjera ESMA, određivanja prekršajnih kazni i/ili povremenih plaćanja ugovornih kazni.
17. ESMA može biti spriječena u obavljanju svojih nadzornih zadaća ukoliko su se važne operativne funkcije agencija za kreditni rejting nalazile i prvenstveno obavljale izvan Unije. Nadalje, agencije za kreditni rejting trebaju pokazati da postoji objektivan razlog za izdavanje kreditnog rejtinga u ograncima osnovanim izvan Unije. Primjerice, potreba za osiguranjem primjerenog prisustva u trećoj predmetnoj zemlji. ESMA bi poduzela radnje sukladno članku 24., 36. st.a, 36. st.b u slučaju kršenja od strane agencija za kreditni rejting Priloga III dijela II točaka 2., 4., 5., 6., 7. i 8. Uredbe CRA.

18. Važne operativne funkcije utvrđene u čl. 9. Uredbe CRA ne trebaju se nalaziti ili prvenstveno obavljati u uredima osnovanim u trećim zemljama bez (ili s vrlo ograničenim) sudjelovanjem rukovoditelja, sustava ili postupaka agencije za kreditni rejting iz EU-a. Važne operativne funkcije uključuju jedinice ili odjele zadužene za izradu i izdavanje kreditnog rejtinga, analizu kreditne sposobnosti, razradu i reviziju metodologije ocjenjivanja, sukladnost, unutarnju kontrolu kvalitete, pohranu podataka/čuvanje evidencije i održavanje ili podršku sustava. Međutim, utvrđivanje važnih operativnih funkcija može zahtijevati razmatranje svakog pojedinog slučaja. U pogledu funkcija sukladnosti, agencije za kreditni rejting trebaju osigurati da njihov sustav unutarnje kontrole bude potpuno operativan i u ograncima trećih zemalja.
19. Agencije za kreditni rejting neće osnivati ogranke u trećim zemljama za obavljanje aktivnosti koje podliježu nadzoru od strane ESMA ukoliko to onemogućava ESMA u provođenju zadaća nadzora u odnosu na takve djelatnosti spomenutih ogranaka kako je utvrđeno u člancima 23. st.b. do 23. st.d Uredbe, uključujući sposobnost obavljanja inspekcije i istrage na licu mjesta. U tom pogledu:
- a) agencije za kreditni rejting trebaju surađivati s ESMA u slučaju inspekcija ili istraga, uključujući posjete licu mjesta, u pogledu kreditnog rejtinga ili djelatnosti utvrđivanja kreditnog rejtinga koji se obavljaju u ograncima izvan EU-a;
  - b) ESMA će procijeniti potrebu pristupanja programima suradnje s lokalnim nadležnim regulatornim tijelima kako bi se osigurao primjeren nadzor ogranaka koji se nalaze izvan Unije;
  - c) prije osnivanja ogranaka u trećim zemljama, agencije za kreditni rejting trebaju osigurati da takvi ogranci odmah postupe po svakom zahtjevu kojega postave službenici ESMA u izvršavanju ovlasti sukladno člancima 23. st.b do 23. st.d. Uredbe CRA, uključujući omogućavanje pristupa poslovnim prostorima, sustavima i resursima u slučaju inspekcije i istrage na licu mjesta.

VII. Posebne preporuke za objavljivanje informacija onajboljoj praksi koja se odnosi na čl. 16. a. Uredbe ESMA

22. ESMA kao najbolju praksu preporučuje da tvrtke, za ocjenjivanje boniteta i agencije za kreditni rejting koji javno obznanjuju ocjene kreditne sposobnosti u Uniji, trebaju jasno i prepoznatljivo objaviti da takve ocjene nisu kreditni rejting koji se izdaje sukladno Uredbi CRA. ESMA preporučuje da takvu objavu trebaju osigurati i agencije za kreditiranje izvoza koje djeluju sukladno članku 2. st. toč.2. Uredbe.
23. ESMA kao najbolju praksu preporučuje da ukoliko tvrtke za ocjenjivanje boniteta i agencije za kreditiranje izvoza odluče objaviti takve podatke, one trebaju zadržati punu odgovornost za objavljivanje navedeno u prethodnim stavcima kada se njihove ocjene boniteta ili rejting javno obznane na teritoriji Unije putem sporazuma sa trećim stranama.

24. Ocjene boniteta ili rejting javno se distribuiraju u EU-u nakon što budu objavljene neodređenom ili neodredivom broju pojedinaca općenito, sa sjedištem u EU-u, primjerice putem priopćenja za tisak. Ocjene boniteta ili rejting također se javno distribuiraju nakon što budu objavljene na mrežnoj stranici registriranoj u području koje odgovara jednoj od država članica EU-a.

VIII. Provedba pravila koja se odnose na djelokrug CRA Uredbe

25. ESMA određuje povremeno plaćanje ugovornih kazni kako bi se agenciju za kreditni rejting prisililo da okonča kršenje izdavanja kreditnog rejtinga ukoliko nije registrirana od strane ESMA i određuje prekršajne kazne prema potrebi, sukladno člancima 36. st. b odnosno 36. a Uredbe CRA.
26. Ukoliko nacionalno nadležno tijelo ili sektorsko nadležno tijelo primi molbu, zahtjev za podacima, ili neki drugi oblik zahtjeva u vezi s Uredbom CRA, uključujući one u odnosu na upis ili potvrđivanje, Tijelo treba odmah obavijestiti ESMA i uputiti sudionika na financijskom tržištu koji je podnio zahtjev na ESMA kao jedino nadležno nadzorno tijelo u Uniji.